

Kmetija pod Golico, od koder odmevata zvok kopit in otroški smeh

Avtor: [Metka Prezelj](#)

Kot številne kmete tudi Miha Smoleja ob štirih zjutraj prebudi petelin, ki skrbi za njegov kokošnjak s 50 štajerskimi kokošmi. Na svoji visokogorski kmetiji na Planini pod Golico ima jahalno šolo in druge aktivnosti s konji, vzreja slovenske avtohtone pasme, ukvarja se tudi s peko kruha in peciva. Že od mladih nog si je želel postati kmet, zadnjih sedem let se trudi in uspešno razvija turistično kmetijo na tisoč metrih nadmorske višine, s katere se na desni odpira razgled na čudovito Golico, na levi pa se v daljavi sonči slovenski ponos Triglav.

Gospodar Miha je najraje na konju, v svoji pekarni ali sredi zabavnih aktivnosti z otroki, ki k njemu redno prihajajo na delavnice in počitnice ter dvorišče napolnijo s smehom.

"Moj dan se začne ob šestih zjutraj v hlevu, konča pa se trenutno zvečer ob sedmih. Ko bo dan daljši, se bo moj dan končal okoli devete ali desete ure. Za kmeta naj ne bi obstajali počitnice in dopust, čeprav menim, da si mora pravi kmet znati organizirati čas skozi vse leto tako, da si lahko vzame tudi dopust. Moraš znati načrtovati, narediti kak premik in tudi nekaj zase," pravi Miha Smolej.

Mihova kobilica je z njim že 17 let. Vsakič, ko pride na sneg, se najprej veselo povalja v njem. Foto: Ana Kovač

"Najlepše je, ko sem na konju"

Najboljši občutek zanj je, ko je s konji ali na konju. Na kmetiji je živel njegov stara mama in sam je že kot otrok dejal, da bo kmet, ko bo odrasel. Pri 14 letih je dobil svojega prvega konja in njegova ljubezen je le še rasla. Ko je končal šolanje, se je zaposlil, a v službi je ugotovil, da to ni zanj, da bi bilo bolje, da bi doma poskusil s turizmom, zato se je tega tudi lotil. Videl je, da je mogoče, in tako je začel izvajanje različnih programov in delavnic. Te je nadgrajeval in izboljševal in danes ima na posestvu tudi pravo šolo jahanja.

Turistično kmetijo razvija sedem let, štiri leta pa je, odkar je zapustil službo, ostal doma in skrbel izključno za razvoj kmetije. Največja sprememba je prenovljena kmetija in to, da je na njej še enkrat več konjev. Začel je s štirimi konji, trenutno jih je na kmetiji 15, niso pa čisto vsi njegovi, pri njem so konji ljudi, ki mu pomagajo, na primer 20-letna postavna črna kobilica inštruktorice Maje. Na kmetiji so trenutno še tri krave "cike", kot jim pravi, in 50 štajerskih kokoši.

Turistično kmetijo razvija sedem let, štiri leta, odkar je zapustil službo, pa je ostal doma in skrbel izključno za razvoj kmetije. Foto: Ana

Kovač

"A jajc ni toliko, kot bi kdo mislil. Štajerska kokoš je skromna, znese veliko manj jajc kot nesnice. Zdaj ko je mrzlo, od 50 kokoši trenutno na dan dobim okoli deset jajc. Je pa tako, da je kokoš tudi zelo skromna in manj poje. Pozimi so zaprte, ker se bojim lisice, ko pa je malo bolj toplo, pa se prosto potikajo naokrog po kmetiji," je povedal Miha.

"Štajerska kokoš je skromna, znese veliko manj jajc kot nesnice. Zdaj ko je mrzlo, od 50 kokoši trenutno na dan dobim okoli deset jajc. Je

pa tako, da je kokoš tudi zelo skromna in manj poje," razlaga Miha. Foto: Ana Kovač

[NOVICE Zakonca iščeta družino, ki bi ji prepustila](#)

[svojo kmetijo #video](#) komentarji: 11 delitve: 1430

Glavna dejavnost na kmetiji: jahanje in vse, kar je povezano s konji

Kot pravi, je na kmetiji prav ves čas zelo pestro. Glavna dejavnost na kmetiji je jahanje, poleg tega imajo še vožnje s kočijo. Vzrejajo avtohtone pasme živali, to so cikasto govedo, posavski konj, štajerska kokoš, letos pa na novo pa še slovensko toplokrvno pasmo. Poleg vsega omenjenega Miha peče tudi ekološki kruh in pecivo na tradicionalen način, doma uporablja domače mleko in domača jajca. Ima tudi večdnevne ali enodnevne delavnice za otroke na temo kmečkega življenja na kmetiji, delavnico "Hi konjiček!", ki je rojstnodnevna zabava, in terensko jahanje.

Miha pravi, da je dobrega kovača težko dobiti, zato je zelo vesel, da je našel svojega. Foto: Ana Kovač "Jahamo po več različnih

poteh. Gledamo, da jahamo po gozdnih poteh, da ne gremo po zasebnih in da se upošteva cestnoprometne predpise, varnost jahača in konja," razloži Miha.

"Sam se odločam, kaj bom počel skozi dan"

Ob odgovarjanju na vprašanje, zakaj svojega načina življenja ne bi nikoli zamenjal, so se mu od veselja zaiskrile oči. "Že samo to, da ni treba zjutraj gledati na to, ali je avto vžgan in pripravljen za to, da grem v dolino, je čudovito. Druga stvar je to, da sem doma, sam si krojim delavnik, sam skozi dan prilagajam dejavnosti in se odločam, kako bodo šle," pravi Miha.

"Glede na to, da smo trenutno v mrtvi sezoni, je treba še enkrat več truda in energije, želje po tem vlagati v to, da stvari tečejo, da se ljudje odzovejo, da na primer jahanje v snegu in mrazu ni nič nenavadnega. Redno dnevno objavljam slike z našega jahanja, razlagam, da gre za gibanje, za šport, da je za to treba kar nekaj truda in priprave. Jahanje je zelo dobro za človeka, za razvoj, za krepitev mišic, pri otrocih pa ima velik vpliv na osebnost. Postanejo bolj odgovorni, samostojni, disciplinirani in tako naprej," pove Miha.

V tej hiši je otroška delavnica s kopalnico, na vrhu pa veliko skupno ležišče, ki je povezano s senikom na levi, saj otroci lahko prespijo tudi na seniku. Foto: Ana Kovač

Kot pravi, ima veliko izkušenj s tem, ko za otroka rečejo, da je hiperaktiven in da ne bi mogel biti toliko časa na miru. "To ni res, konj otroka zelo pomiri. Ko ga krtači, vodi, ko drug na drugega preneseta svojo energijo, je otrok na koncu popolnoma spremenjen," pravi.

Po dogovoru ima na voljo tudi fizioterapevta, ki se ukvarja s hipoterapijo. "To pa je sploh dobro za krepitev mišic in je sproščujoče. Hipoterapija pa ni le za osebe z motnjami v telesnem in duševnem razvoju, temveč je priporočljiva za vse," pravi Miha.

Sproščata ga jahanje ter peka kruha in peciva

Sicer najraje jaha, od vsega dela, ki ga postori na kmetiji, pa najraje peče, saj ga peka sprošča. Za kmetijo skrbi sam. Za pomoč pri jahalni šoli ima inštruktorico Majo, dva starejša gospoda pa mu kdaj priskočita na pomoč, kadar so potrebna večja opravila, a sicer za vse skrbi sam.

Za peko 20 kilogramov žepkov z gozdnimi sadeži, kolikor jih speče naenkrat, potrebuje okoli šest ur. Foto: Ana Kovač

"Včasih je bilo tako, da je za kmetijo skrbelo več ljudi, danes je drugače, so drugi časi. Danes se pridejo ljudje na kmetijo spočit, izklopit glavo. Takrat mora biti vse urejeno, za konec tedna ne sme biti tu nobenega pretiranega dela. Med tednom je treba vse urediti, da je ob koncu tedna tu mirno," pove Miha.

Miha ob četrtkih peče ekološki kruh, ki ga tudi dostavlja po okolici. Foto: Ana Kovač

POSEL DANES

"Kar naredim sam, je največ vredno in mi največ pomeni"

"Ko so mrtvi meseci, pride prav vsak evro," pravi Miha. "Smo ekološka kmetija in delamo po ekoloških načelih. Nekaj malega je subvencij, da je mogoče narediti vsaj kakšne preskoke. Sicer pa se zanašam na svoje delo. Najbolj mi je všeč, če naredim sam, kar lahko. So tudi razpisi in pri njih raje ne kandidiram, kot da bi kandidiral in tega ne bi mogel izpeljati. Zdi se mi, da je to, kar narediš sam, več vredno, to potem tudi bolj ceniš," pravi Miha.

Na kmetiji od svojih izdelkov prodajajo samo mleko, ki ga ni niti deset litrov na dan. "Čika da malo mleka in tistega zelo kakovostnega, drugega pa jaz ne želim," pravi Miha. Prodaja in dostavlja tudi svoj kruh in pecivo. Jajca imajo za lastno uporabo in za peko.

"Cika da malo mleka, a tistega zelo kakovostnega, drugega pa jaz nočem," je dejal Miha. Foto: Ana Kovač

Da bi počel kaj drugega, kdaj pomisli le ob plačevanju položnic

"Za vzrejo cik sem se odločil, ker smo visokogorska kmetija in na takšno kmetijo spada cika, ne težka simentalka. Vse imamo v bregu," pravi Miha. Njegova kmetija stoji na tisoč metrih nadmorske višine, razteza pa se na 20 hektarjih, od katerih je deset hektarjev obdelovalne površine, deset pa gozda.

"Za vzrejo cikastega goveda, cik, kot jim rečem, sem se odločil, ker smo visokogorska kmetija in na takšno kmetijo spada cika, ne težka simentalka. Vse imamo v bregu," pravi Miha. Foto: Ana Kovač

Na vprašanje, ali kdaj razmišlja, da bi počel kaj drugega, kot iz topa izstreliti: "Petnajstega v mesecu." "Saj veste, kako je, delaš in delaš ves mesec, potem pa včasih komaj spacaš skupaj za položnice, to je najhujše breme," pravi Miha.

"Vse skupaj kar nanese, tu so elektrika, internet, zavarovanja za konje, zavarovanja zase, odgovornost, hrana – tudi to je treba dokupiti, ekološka je še toliko dražja," je pojasnil Miha. Svojega sena nimajo dovolj, zato ga mora dokupiti. Sicer gledajo na to, da so zunaj zime živali večinoma na paši, a za čez zimo se mora založiti z vsaj 50 tonami ekološkega sena. Na dan ga na primer porabi od dvesto do tristo kilogramov.

TRENDI Najboljše turistične kmetije v Sloveniji

delitve: 620

"Sosedje so zakon!"

Sosedje so zakon, pravi Miha. Prav z nobenim nima nikakršnih težav. K njemu tudi prihajajo po kruh, piškote, po mleko. "To je tako – kakršen si ti do njih, takšni so oni do tebe," pove Miha, ki je zelo vesel, da živi v tako prijetnem kraju. Njegovi načrti so, da bi se razvijali naprej, vse pa je odvisno od tega, kako jim bo šlo, koliko bodo delali, pravi. Najbolj od vsega si želi pokrito jahalnico, da njegovi prihodki ne bi bili toliko odvisni od letnih časov in vremenskih razmer.

Z njegove kmetije se odpira pogled na Triglav. Foto: Ana Kovač

Konji občutke človeka prenesejo nase

"Konji zelo hitro začutijo človekov strah in vsa takšna občutja prevzamejo nase. V takšnem primeru se je treba čim bolj mirno odzvati, ne delati panike. To res zelo dobro čutijo," je pojasnila inštruktorica Maja. S konji se ukvarja že okoli 20 let. Začela je z jahanjem, tudi tekmovala je, inštruktorica jahanja pa je zadnjih deset let. Danes si ne predstavlja življenja brez jahanja.

"Ob konjih čutim veliko notranje zadovoljstvo. Zame pomenijo povezavo z naravo, dajo mi občutek notranjega miru," svoje občutke ob konjih opisuje Maja.

Kot pravi, se konji ustrašijo zelo hitrih ali nepričakovanih gibov, če bi na primer nekdo zelo na hitro prišel.

"Najbolje je, da ga ogovorimo, pokličemo, preden se mu približamo, da je pripravljen," pravi Maja in dodaja, da so do otrok nekoliko drugačni.

Z inštruktorico Majo sta na kmetiji začela tudi pravo šolo jahanja. Foto: Ana Kovač

Do otrok se vedejo drugače kot do odraslih

"Otroka čutijo drugače kot odraslega. Pri otrocih je manjša težava kot pri odraslih. Otroci tudi sicer čutijo manj strahu, konji pa otroke, kot druge živali, čisto drugače sprejmejo. Če nimajo kakšnih slabih izkušenj od prej in vedo, da jim ne bodo nič hudega naredili, so do njih, po mojem mnenju, bolj pozorni," pravi Maja in pojasni, da si konji prav vse tudi zelo dobro zapomnijo in še posebno slabih izkušenj ne pozabijo.

Vsak konj ima tudi svoj značaj in niso vsi za vsakega človeka. Nekomu bolj ustreza en konj, drugemu drugi.

"Kako se kdo s katerim ujame, se sicer ne vidi popolnoma takoj, po nekaj urah pa že. Je pa dobro, da vsi jahajo vse konje, saj je prav, da vsi znajo jahati z vsemi, ne glede na to, da se kdo s katerim od konj bolje ujame," pravi Maja.

 1 / 50

